

Debatthefte KS 2025 - Frå forventning til verkelegheit

Forslag frå Arbeidarpartiet:

1. Korleis kan de som folkevalde redusere og handtere forventningsgapet gjennom aktiviteten i dei politiske organa (kommunestyre/fylkesting og underliggende organ) og samspelet med administrasjonen?

Svar: Folkevalgte har en ombudsrolle overfor innbyggerne, som velger dem ved valg. Folkevalgte må være forsiktige med å gå inn i mer byråkratiske roller og bli et "supplement" til administrasjonen.

Folkevalgte kan gjennom valg redusere forventningsgapet med å gi nøkterne og realistiske valgløfter. Samspillet mellom politikere og administrasjon må likevel være preget av åpenhet, og av at balansegangen mellom krav, forventninger og muligheter hele tiden avstemmes med mål om å levere best mulig tjenester til innbyggerne. God informasjonsflyt mellom politiske organ og avklarte bestillinger til administrasjonen vil også kunne bidra med å redusere forventningsgapet.

3. Korleis kan de som folkevalde bidra til å skape forståing i befolkninga og lokalsamfunnet for at ressursane er avgrensa og at dette tvingar frem tøffare prioriteringar og alternative løysingar?

Svar: Det er avgjørende med en felles forståelse i arbeidet som legges ned, og at denne forståelsen deles både av flertallet og mindretallet i kommunestyre, samt administrasjonen. Prioriteringene må fremkomme gjennom alle ledd i budsjettarbeid. Effekten av langsiktige og gjennomarbeidede forbedringstiltak fra administrasjonen kan lett svekkes dersom politikerne har lav terskel for å vedta mer kortsiktige symboltiltak.

5. Kva innspel har din kommune/fylkeskommune til KS i forkant av mellomoppgjeret 2025, til dømes knytt til: økonomisk ramme, prioriteringar, sentrale eller lokale lønstillegg og liknande?

Svar: Kulepunktet «For at ein turnus skal kunne dekkast med størst del heiltidstilsette og kvalifisert personale på helg, samstundes som den er økonomisk berekraftig, vil den avgjerande faktoren vere tal helgetimer ein medarbeidar i turnus jobbar i løpet av eit år. Kan KS fremme eit krav om å auke helgehypigheit eller tal timar på helg? Dess fleire helgetimar ein medarbeidar dekker, dess lågare tal medarbeidarar trengs for å dekke turnusen, som igjen resulterer i ein større heiltidsdel i ein turnus.» strykes.

De øvrige kulepunktene blir stående som i kommunedirektørens forslag.

6. Dagens garantilønssystem gir stillingsgrupper med same kompetansekrav lik sentral garantilønn, uavhengig av tenesteområde. Ivaretek dette garantilønssystemet kommunen/fylkeskommunen sine behov, og er det eit ønske om at det vidareførast?

Svar: Garantilønssystemet med koordinert lønnsdannelse er det klart beste alternativet for kommunesektoren, og et system som har hjulpet alle grupper i kommunal sektor til et godt lønnsnivå. Det kan alltid gjøres forbedringer innenfor hvert system - også på lønnsnivåene - men det bør gjøres av de sentrale parter, og innenfor dagens system.

7. Kva bør KS prioritere i utviklinga av avtaleverket for å møte framtidias arbeidskraftutfordringar og sikre forsvarlege tenester? Det kan til dømes handle om omstilling, ulike arbeidstidsordningar, oppgåvedeling og bruk av kompetanse, tiltak for å redusere fråvær og andre tiltak for å bruke arbeidskraftressursane best mogeleg, eller liknande.

Svar: -Frontfagsmodellen setter rammene for lønnsutviklingen i norsk arbeidsliv. Her blir partene enig om en ramme som inkluderer et sentralt oppgjør, men der det åpnes opp for å forhandle lokale tillegg innenfor en sentralt fastsatt ramme.

Fordelene med sentrale forhandlinger er at disse sikrer likhet og forutsigbarhet ved at alle får en viss minstestandard på lønn og arbeidsvilkår. Gjennom frontfagsmodellen og sentrale oppgjør sikres at lønnsveksten er bærekraftig og i tråd med hva økonomien tåler, samtidig som risikoen for lokale konflikter og streiker reduseres.

- Betre ordninger for å ta fagbrev under arbeid.
- Stipendordninger for å utvikle innovasjonskompetanse.